

Év végére akár az összes szeméttároló ajtaja bezáródhat a guberálók előtt. A legnagyobb problémát azok a guberálók jelentik, akik szétdobálják az átvizsgált szemetet, ezt pedig a kóbor kutyák hordája, a szél még jobban széthordja.

Megoldás lehet-e a bezárt szemetes? Portálunk terepszemlén vizsgálta az esetet.

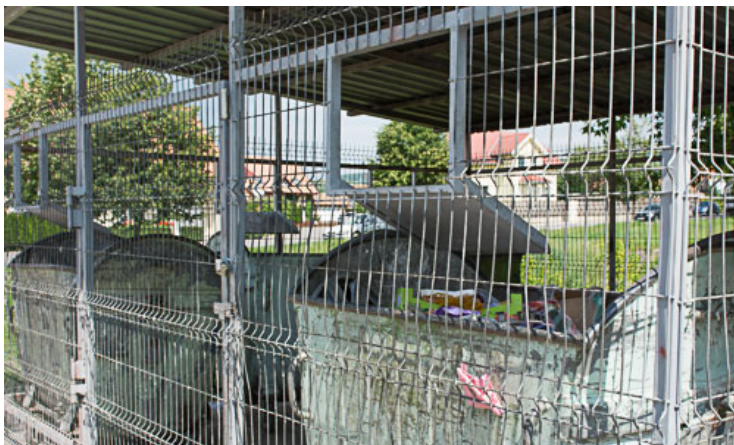
Mire ők valamit kitalálnak, arra mi is

„Az nem zavar, hogy kiszedegetnek mindenfélét, a probléma onnan indult, hogy a maradékot szétdobálják” – mondta **Tóth László**, az AVE Hargita ügyvezető igazgatója. „Ennek egy részét mindenképp megoldottuk, a zárt ajtók felszerelésével a kutyák nem tudnak bejutni, így ha a gyerekek be is másznak, és szétdobálják a szemeteszsákokat, akkor azt össze tudjuk takarítani bentről.

A másik dolog, amit részben sikerült megoldani, az az, hogy ne tudjanak bemászni a guberálók. Tökéletes megoldás azonban nincs. A rendszert **tavaly indítottuk el a Csereháton, ott volt a legproblémásabb** gyűjtőpontunk, mivel az Éltetőút utca nagyon közel van. Egy darabig voltak próbálkozások a bemászással, de egy idő után ráuntak, azóta nincs panasz.

Most a Napkelet lakóparknál a két gyűjtőpontnál zártuk be a tározókat, és folyamatosan figyeljük, azóta nem volt panasz, hogy szétdobálták volna a szemetet. Sajnos olyan eset is volt a Rákóczin, hogy **gyakorlatilag a szeméttározóba és környékére költöztek a családok.**

Az ilyenek mostanra megszűntek és folyamatosan tartjuk a kapcsolatot a lakószövetségi elnökökkel, tőlük is kapjuk a visszajelzéseket. Tervezzük, hogy **év végig mindenhova felszereljük a zárat**."

„A másik oldalról azt a vádat kaptuk, hogy a **megélhetésüket vesszük el az emberektől**, de erre azt mondhatom, hogy minket sem zavart volna, ha nem dobálták volna szét a szemetet. Jelenleg naponta kétszer körbejárjuk ezeket a pontokat és feltakarítjuk, mert egyszerűen nem lehetett bírni. Egyelőre ez a megoldás van, aztán mire ők valamit kitalálnak, arra mi is valamit kitalálunk” – summázta Tóth.

Ildikó a Bethlen negyed felső felében lakik, közel a problémás szeméttárolókhhoz. Itt egy ideje zárják a szeméttároló ajtaját és érezhető a javulás.

„Meg vagyunk elégedve, valóban nincs akkora szeméthalom a kukák mellett, amióta felszerelték. Még a tároló oldalán, a kerítést kellene, hogy visszaerősítsék, akkor egészen jó lenne. Tetszik, hogy rendszeresen jön egy AVE-alkalmazott, aki összesepri a kukák közt is a szemetet” – mondta.

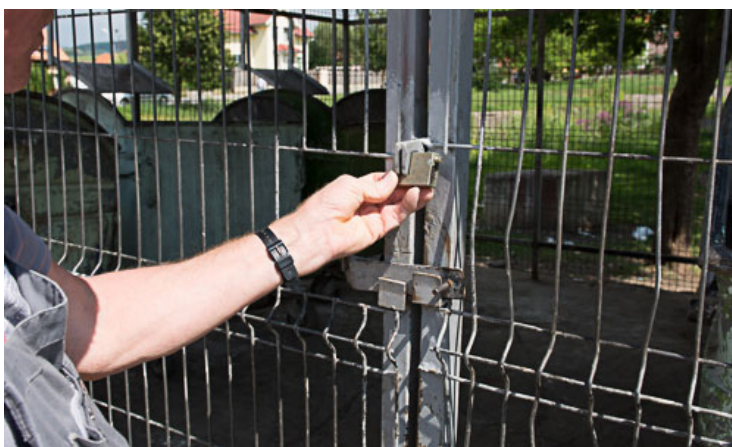

Bosszúból is felforgatják a kukákat

Dénesnek, az AVE Hargita alkalmazottjának az a feladata, hogy a szeméttározón belüli rend megmaradjon. Az egyik gyűjtőpontban értük utol. **A város területén levő tárolókat rajta kívül, még két kollégája tartja szemmel.**

Dénes éppen szabadságon van, de ilyenkor is kimegy a kerületéhez tartozó kukákhoz és rendet rak. Egy kis száraz kenyeret és olyan ételmaradékot gyűjt össze, amit a disznóknak ad. Jó kiegészítő táplálék az állatoknak.

Dénes szerint sokat számít, hogy zárják a szeméthyűjtőket, ugyanis azóta valóban nem kell annyit takarítani a szétdobált, majd az állatok és szél által is széthordott szemetet. Szerinte csak **később derül ki, hogy jó-e az új rendszer – amikor lezárják az összes szemetest, illetve eljön a tél.** Most sokan kijárnak az erdőre gombászni, kökényt, áfonyát szedni, így nem guberálnak. Ebben az időszakban sikerül a megélhetéshez szükséges pénz egy részét előteremteni. „Ha a szükség ráviszi őket, akkor ezek előtt nincsen zár” – fogalmazott.

Az a módszer, hogy **drótból kampót hajlítanak, és a bedobó résen keresztül kihalásszák a szemeteszákokat.**

De van hogy **a gyerekeket becsúsztatják a résen,** így adogatják ki. Leginkább fémet gyűjtenek, akinek van állata, az ételmaradékot, illetve az olyan tárgyakat, aminek hasznát veszik, például a ruhákat. Ami nem kell, azt a tározó tövében hagyják, ahol már a kutyák is hozzáférnek.

Több gyűjtőpontnál is előfordult, hogy a kerítés hátsó részénél felfeszítették a drótot, és ott bújtak be. „Nem túl erősek ezek a rácsok, aztán ha valamit szól az ember, akkor megbosszulják. Többször volt, hogy megszólítottam őket, és miután elmentem, kiborogatták a kukákat, minden szemét kiömlött belőlük” – emlékezett vissza a takarító a bosszús esetekre.

Mit mond a szakember?

Toma Stefánia cigánykutató szerint sokkal összetettebbek ez a kérdés, mintsem bezárjunk egy ajtót vagy sem. A guberálás egy túlélési stratégia azon családoknak, személyeknek, akik valamilyen okból teljesen kimaradtak a formális munkaerőpiacról – vélekedik.

Inkább városi jelenség, falvakon az informális, kapcsolati háló kihasználásával építenek ki más túlélési stratégiákat, mint például az erdei gyümölcsök, gomba gyűjtése és árusítása, illetve a segélyből kapott ruházati cikkek eladása.

Minden társadalmilag elítélt cselekvésnek van pozitív funkciója is. A guberálás esetében azt szoktuk mondani, hogy ez egy **alternatív formája lehet a környezetvédő, környezettudatos**

viselkedésnek.

Guberálás közben szétválogatódik a papír, az üveg, fém, stb. Ha tovább megyünk, akkor a guberálás jelensége a

fogyasztói társadalom túlzásai

ra is rá tud mutatni. Az egyszeri ember rengeteg olyan dolgot – akár ételt is kidob, ami még újrahasznosítható.

Azzal hogy lezárják a kukákat, talán sokak számára elzárják az egyedüli megélhetési lehetőséget. Mondhatjuk, hogy menjenek dolgozni, keressenek munkát, de tudjuk, hogy a munkaerőpiac mennyire le van szűkítve, és **az alkalmazási mechanizmusok sem kedveznek a cigányoknak.**

Megtörténhet, hogy ha jól le vannak zárva a kukák, akkor más megélhetés után néznek, **elkezdenek koldulni, akár lopni is.**